

УТВЪРДИЛ:
Магдалена ЯПАДЖИЕВА
Директор

МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

І. СЪЩНОСТ, ПРИНЦИПИ И ЦЕЛИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

С тези мерки се цели да се подобряват непрекъснато условията и редът за разработване на ефективна вътрешна училищна система за осигуряване на качеството на образованието.

Качество на образованието е степента на съответствие на предоставяните публични образователни услуги със:

- нормативните изисквания (закони, държавните образователни стандарти и други юридически актове);
- очакванията на гражданите и потребителите на образователните услуги (ученици, родители, работодатели);
- очакванията на други заинтересовани страни.

Мерките са съобразени с принципите и изискванията към институциите за усъвършенстване на процесите за управление на качеството. Също така и показателите, условията и редът за измерване на постигнатото качество.

1. Качеството на образованието се осигурява чрез управление на процеса на развитие на училището, основано на анализиране, планиране, изпълнение на дейностите, оценяване и внасяне на подобрения.

2. Качеството на образованието в институциите се осигурява при спазване на следните принципи:

- 2.1. ефективно и ефикасно разпределяне, използване и управление на ресурсите;
- 2.2. автономия и самоуправление;
- 2.3. ангажираност, сътрудничество и социален диалог между всички участници в процеса на образованието и обучението;
- 2.4. удовлетвореност на участниците в процеса на обучението и на другите заинтересовани лица;
- 2.5. приемственост на политиките и постиженията, прилагане на добри педагогически практики;
- 2.6. непрекъснатост, прозрачност и демократичност в процеса за повишаване на качеството в институцията;
- 2.7. ориентираност на образованието и обучението към изискванията и потребностите на пазара на труда;
- 2.8. целенасоченост към постигане на високи резултати в процеса на обучение и образование;
- 2.9. лидерство и ясно разпределяне на отговорности за постигане на целите на училището.

2. Цели на управлението на качеството в институцията:

- 2.1. повишаване на качеството на предоставяното образование в училище;
- 2.2. подобряване на индивидуалния напредък на всяко дете и ученик по отношение на неговите образователни резултати;
- 2.3. организационно развитие на училището.

Измерването на постигнатото качество е съвкупност от действия за определяне на резултатите на институцията по критерии за конкретен период на измерване и съпоставянето им с определените равнища на качеството по всеки критерий.

Измерването на постигнатото качество в институциите се осъществява на всеки две години чрез самооценяване.

3. Задачи

- 3.1. Удовлетворяване потребностите на учителите от квалификация.
- 3.2. Ефикасно и ефективно обучение и възпитание.
- 3.3. Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.
- 3.4. Модернизация на учебно-възпитателния процес.

4. Дейности

- 4.1. Установяване на ефективност на учебно-образователния процес
- 4.2. Използване на съвременни технологии в учебния процес
- 4.3. Ефективна работа на методическите объединения

5. Очаквани резултати

- 5.1. Подобрена образователна среда и по-високо качество на образователна услуга
- 5.2. Повишаване резултатите на учениците и предоставяне на равни възможности за изява на всеки ученик
- 5.3. Намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система
- 5.4. Ефективна, устойчива и трайна продължаваща квалификация на педагогическите кадри

II. РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В УЧИЛИЩЕ

Усъвършенстването на процесите за управление на качеството се постига при спазване на следните изисквания от институцията:

1. анализирането, планирането, изпълнението на дейностите и внасянето на подобрения в работата на училището;
2. областите на самооценяването;
3. участниците в процеса на самооценяването;
4. условията и реда за извършване на самооценяването;
5. съдържанието на доклада от самооценяването;
6. начините на представяне на резултатите от самооценяването;
7. срока на съхранение на документацията от самооценяването.

1. **Анализиране, планиране и изпълнение на дейностите** – разработване на стратегия за развитие на училището /съгл. чл. 263 от ЗПУО/ за 4 години и план за действие за период от 2 години

2. Области на самооценяването

2.1. Управление на институцията

2.2. Образователен процес

- *Подобряване на работната среда чрез:*

- а) прилагане на механизми за адаптиране на обучаваните към средата на институцията;
- б) осигуряване на достъпна архитектурна среда;
- в) модернизиране на материално-техническата база и обновяване на информационната инфраструктура;
- г) развитие на организационната култура в институцията.

- *Осигуряване развитие на персонала чрез:*

- а) подобряване на възможностите за допълнителна и продължаваща квалификация на учителите/преподавателите по специалността им от висшето образование, за подобряване на тяхната иновационна култура и личностна ефективност;
- б) изграждане на култура за осигуряване на качеството;
- в) създаване и поддържане на открита и ясна комуникация в институцията;
- г) повишаване на ефективността на административното обслужване;
- д) повишаване на мотивацията и инициативността на всички участници в процеса на образование и обучение.

- *Подобряване на резултатите от обучението чрез:*

- а) повишаване на мотивацията на обучаемите;
- б) повишаване на дела на учениците, които работят активно за подобряване на своите образователни резултати;
- в) налагане на механизъм за ранно предупреждение за различни рискове.
- г) подобряване на взаимодействието с местната общност, със социалните партньори, работодателски организации, университети и други заинтересовани страни;
- д) проучване и прилагане на добри практики на сродни институции;
- е) подобряване на възможностите за достъп до информация на участниците в образованието и обучението;
- ж) информирание на общността и заинтересованите страни за добрите практики и постиженията на институцията в областта на осигуряване на качеството на образованието и обучението;
- з) участие в проекти, свързани с повишаване на качеството на образованието и обучението.

3. Участници в процеса на самооценяването са учениците, учителите, директорът, другите педагогически специалисти и родителите.

4. Разработване на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението.

Политиката и целите по осигуряване на качеството се разработват от директора, съответно от ръководителя на институцията в съответствие със стратегията за развитие на институцията.

4.1. Самооценяването включва следните етапи:

1. определяне на работната група;
2. обучение на членовете на работната група;
3. подготовка - определяне на дейностите, процедурите, критериите, показателите и инструментите за самооценяване;
4. провеждане на информационна кампания сред учениците, учителите, другите педагогически специалисти и родителите;
5. провеждане на самооценяването;
6. обработване на информацията от проведеното самооценяване;
7. анализиране на получените резултати от самооценяването;

8. предлагане на мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията за повишаване на качеството на предоставяното образование;
9. изготвяне на доклад от самооценяването;
10. утвърждаване на доклада от самооценяването.

4.2. Органи за управлението на качеството са: -

- Директорът на училището;
- Педагогическият съвет.

4.3. Работна група

За функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството в институцията се определя работна група, която:

1. предлага на директора дейностите, процедурите, критериите, показателите и инструментите за самооценяването на качеството на предоставяното образование в училището;
2. провежда самооценяването;
3. изготвя доклад от самооценяването, който представя на директора.

4.4. Директорът на училището:

1. Организира, контролира и отговаря за цялостната дейност по функционирането на вътрешната система за управление на качеството;
2. Разработва политиката и целите по осигуряване на качеството;
3. Определя състава на работната група;
4. Утвърждава годишен план-график за провеждане на дейностите по самооценяването след приемането му от Педагогическия съвет и коригиращите мерки в хода на изпълнението му;
5. Утвърждава процедурите по критериите и инструментариума към тях за провеждане на дейностите по самооценяването;
6. Утвърждава коригиращи мерки и дейности за следващия период на измерване на качеството въз основа на годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване;
7. Провежда мониторинг на дейностите по осигуряване на качеството в институцията;
8. Представя годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване на регионалното управление по образованието – за училището
9. Организира обучение на персонала за осигуряване на качеството в институцията.

4.5. Директорът на училището отговаря за функционирането на вътрешната система за осигуряване на качеството, като със заповеди:

1. организира изпълнението на следните дейности:
 - а) анализ на резултатите от изпълнението на целите на институцията;
 - б) анализ на силните и слабите страни, на възможностите и рисковете за развитието на институцията;
 - в) посочване на индивидуалния напредък на всеки ученик по отношение на неговите образователни резултати;
 - г) посочване на специфичните за институцията ключови фактори, които влияят на качеството на предоставяното образование;
 - д) планиране на ежегодните дейности за постигане на целите от стратегията за развитие на институцията;

е) изпълнение на планираните дейности от плана за действие към стратегията за развитие на институцията и реализиране на заложените в нея цели;

2. определя работна група, която извършва самооценяването – състав, задачите и сроковете за изпълнение;
3. определя начина на участие на лицата, включени в процеса на самооценяване: ученици, учители, директор и родители;
4. утвърждава определените на подготвителния етап дейности, процедури, критерии, показатели и инструментите за самооценяване;
5. утвърждава преди края на втората учебна година доклада от самооценяването, който съдържа:

а) информация за вътрешната и външната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването;

б) данни за използваните инструменти при самооценяването;

в) данни за резултатите от самооценяването, сравнени с резултатите от предходното самооценяване;

г) анализ на резултатите от самооценяването;

д) предложения за мерки за внасяне на подобрения в работата на институцията с цел повишаване на качеството на предоставяното образование, както и за срокове за тяхното изпълнение.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на втората учебна година и е част от изпълнението на плана за действие към стратегията за развитието на училището.

4.6. Педагогическият съвет приема:

1. мерките за повишаване на качеството на образованието;
2. правилата за прилагане на вътрешната система за осигуряване на качеството и актуализацията им като част от правилника за дейността на обучаващата институция;
3. годишния план-график за провеждане на дейностите по самооценяване;
4. годишния доклад за резултатите от проведеното самооценяване.

4.7. Правилата за прилагането на вътрешната система за осигуряване на качеството се разработват от работната група и се приемат като част от правилника за дейността на училището. Те включват:

1. правомощията на участниците във вътрешната система за осигуряване на качеството;
2. реда за организиране и провеждане на самооценяването;
3. реда и начина за съхранение на доказателствените материали за проведеното самооценяване;
4. взаимодействието на институцията със социалните партньори и другите заинтересовани страни за осигуряване на качеството;
5. начина за информиране на обществеността за получените резултати от проведеното самооценяване в обучаващата институция.

Годишният план-график съдържа дейностите по самооценяването, групирани по критериите за качество, като задължително се посочват видът на инструментариума към тях и сроковете и отговорните лица за изпълнението им.

При необходимост се предлагат на директора коригиращи мерки за изпълнение на годишния план-график. След утвърждаване на мерките се организира и координира изпълнението им.

5. Условия и ред за измерване на постигнатото качество

Измерването на постигнатото качество на образованието и обучението се осъществява от институциите чрез прилагането на процедури по критерии и съответния инструментариум към тях за провеждане на дейностите по самооценяването.

Самооценяването е процес на изготвяне на вътрешна оценка на качеството на предоставяното образование чрез дейности, процедури и критерии, определени от училището. Самооценяването в училище се извършва по предварително определени критерии и показатели към тях.

Критериите може да се групират по следните области на оценяване:

1. управление на институцията – ефективно разпределяне, използване и управление на ресурсите за повишаване на качеството на образование;
2. образователен процес – обучение, възпитание и социализация;
3. взаимодействие на всички заинтересовани страни.

Показателите към всеки критерий са количествени и/или качествени и определят равнището на качеството по съответния критерий.

Критериите се оценяват с точки, като максималният общ брой точки по всички критерии е 100.

Максималният брой точки за всеки критерий се разпределя по показатели в четири равнища на оценяване.

Постигнатото качество се определя чрез крайна оценка, която се формира от сбора от получените точки по всички критерии.

Крайната оценка на постигнатото качество може да е със следните количествени и качествени равнища:

1. отлично – при крайна оценка от 91 до 100 точки;
2. добро – при крайна оценка от 66 до 90 точки;
3. задоволително – при крайна оценка от 46 до 65 точки;
4. незадоволително – при крайна оценка до 45 точки включително.

Самооценяването се провежда по процедури, утвърдени от директора на училището.

По всеки критерий се разработва процедура, която съдържа предмет и цел; инструментариум; описание на технологията на провеждане; вида на доказателствения материал (справка, контролна карта, протоколи, въпросници, анкети и други); начините на обработване на доказателствения материал; режима на съхранение и защита на информацията; отговорностите на лицата.

За проведеното самооценяване работната група по качеството изготвя годишен доклад, който включва: цел на самооценяването; информация за външната и вътрешната среда, в която функционира институцията през периода на самооценяването; резултати от самооценяването; сравняване на оценките по критериите с предходния период на самооценяване; анализ на получените резултати; постижения и добри педагогически практики; резултати от оценяването, нуждаещи се от подобрение, и предложение за коригиращи мерки и дейности.

Към доклада може да се прилагат графики, таблици, статистическа информация и други информационни материали.

Докладът от самооценяването се утвърждава от директора преди края на учебната година. Мерките за повишаване на качеството на образованието се публикуват на интернет страницата на институцията в 7-дневен срок след утвърждаването им от директора и са достъпни за период не по-малък от 4 години от публикуването им.

Документацията от самооценяването се съхранява в институцията не по-малко от 5 години.

Внасянето на подобрения в работата на институцията се извършва:

1. чрез изпълнение на плана за действие към стратегията на училището, в който се включват мерките, предложени от работната група по самооценяването и обществения съвет и приети от педагогическия съвет;
2. чрез изпълнение на препоръките след оценката и насоките от инспекцията по чл. 274, ал. 5, т. 3 ЗПУО.

При необходимост стратегията за развитие на училището се актуализира и в нея се формулират нови цели за развитие на училището.

III. МЕТОДИЧЕСКО ПОДПОМАГАНЕ И МОНИТОРИНГ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО

За осигуряване на качеството в институциите се осъществяват методическо подпомагане и мониторинг.

Методическото подпомагане за разработване и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството включва: консултиране, информирание, инструктиране и представяне на добри педагогически практики.

Мониторингът е вътрешен и външен, като резултатите от него включват констатации, изводи и препоръки за вземане на информирани решения за усъвършенстване на процеса за осигуряване на качеството в съответната институция.

Вътрешният мониторинг се осъществява от директора на училището.

Методическото подпомагане и външният мониторинг се осъществяват за училищата – от Министерството на образованието и науката и от регионалните управления по образованието.

IV. ФИНАНСИРАНЕ

Дейностите за изграждане и функциониране на вътрешна система за осигуряване на качеството на образованието и обучението се финансират със средства от субсидия по формула и от собствени приходи, както и други източници на финансиране – спонсорство, национални и международни програми и проекти и др.

Приложение 1

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество на управление на образователната институция

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
1.	Област: Мениджмънт на организацията - планиране, организиране и контрол в училищната организация	
1.1.	Стратегия за развитие на училището	Разработена стратегия за развитие на училището и годишен план за действие
1.2.	Реализирани учебни планове, програми	Разработени и утвърдени учебни планове, учебни програми, инструктажи и др.
1.3.	Дейност на Педагогически съвет	Планиране и организиране дейността на Педагогическия съвет
1.4.	Ниво на управление	Изградени системи, механизми, процедури за управление, отговорности и компетенции
1.5.	Организация на учебновъзпитателния процес	Сформирани ефективни екипи, комисии и методически объединения
1.6.	Контролна дейност	Планирана, реализирана адекватна контролна дейност на училищното ръководство
1.7.	Оценка на качеството на образователна услуга	Създаден работещ механизъм за вътрешна оценка/самооценка/ с участие на родители, учители, ученици и външни партньори
2.	Област: Достъп до образование и обучение, образователна среда и училищна култура	
2.1.	Наличие на работещи механизми за адаптиране на ученика към училищната среда	Личностна подкрепа на учениците – сформирани екипи; разработени са и се изпълняват специфични програми за работа с ученици с образователни затруднения и/или със СОП.
2.2.	Осигурена достъпна архитектурна среда	Обособяване на рампи към входовете; адаптирано санитарно помещение за специални потребности на ползващите ги; асансьори; ресурсен кабинет и др.
2.3.	Наличие на модерна материалнотехническа база за обучение	Наличие на кабинети, техника- компютърни технологии, проектори, др.
2.4.	Извънкласни и извънучилищни дейности. Прилагане на ДОС за гражданско, екологично, патриотично образование.	Създадени са възможности за включване на ученика в различни училищни общности в зависимост от интереси и потребности му чрез предлагане на разнообразни извънкласни форми и дейности
2.5.	Целодневна организация на учебния ден	Въведена е ефективна целодневна организация на учебния процес съобразно законовите изисквания; обхват и относителен дял
2.6.	Училищна политика за превенция	Разработена и внедрена система за превенция на

	на агресията и други поведенчески проблеми	насилието и агресията сред децата и учениците, която е известна и на родителите; намаляване на негативни поведенчески прояви сред учениците (употреба на наркотици, алкохол, цигари, рисков сексуално поведение и др.)
2.7.	Училищна политика за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система.	Разработена е система от мерки за превенция на отпадането от училище на ученици в задължителна училищна възраст
2.8.	Приобщаващо образование	Осигурена е система от мерки за допълнителна работа с изоставащи ученици, консултации и подкрепа на ученици с изяви дарби; дейностите на екипи за мотивация и подкрепа на личностното развитие на ученика и на педагогическия съветник са координирани и са насочени към осигуряване на оптимални условия за реализиране потенциала на всеки ученик и към подкрепа на педагогическия състав в постигането на учебно-възпитателните цели
2.9.	Етичен кодекс на училищната общност	Разработен е и се прилага училищен Етичен кодекс на поведението, включващ ясни правила за ред и дисциплина и ефективни механизми за тяхното съблюдаване
2.10.	Училищни ритуали	Има изградени традиции- ритуализация, лого, знаме, церемонии, обичаи и др.
2.11.	Ученическо самоуправление	Налице е изградено и добре функциониращо ученическо самоуправление и се осигурява подкрепа за ученическата инициатива и творчество
2.12.	Училищни политики за подобряване на резултатите и обучението по отделни учебни предмети и културнообразователни области	Създадени са и се прилагат ефективни механизми за оценка на резултатите от учебновъзпитателния процес на индивидуално и училищно ниво
2.13.	Професионално ориентиране на учениците	Изградена е система за професионално ориентиране на учениците и кариерното им развитие
2.14.	Осигуряване на възможност за образование и обучение в различни форми на обучение	Училището осигурява възможност за образование и обучение в различни форми на обучение
2.15.	Публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му	Използване на многообразни начини и средства за публичност и популяризиране на предлаганото образование и съдържанието му
3.	Област: Вътрешна и външна комуникация, маркетингова дейност	
3.1.	Вътрешна комуникация	Създадени ясни и ефективни вътрешни канали за достъп и разпространение на информация в институцията.

3.2.	Външна комуникация	Налице са открити и ефективни канали на комуникация и взаимодействие между учители ученици, родители и ръководството на образователната институция; адекватни възможности за включване на родителите в организираните от училището дейности
3.3.	Връзка с други институции	Взаимодействие с институциите в системата на училищното образование, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление и социалните партньори; взаимодействие с институции за подпомагане на включващото обучение и възпитание на деца и ученици със СОП.
3.4.	Маркетинг, реклама, медии	Училището е включено в културната концепция на района, редовно се представя в обществеността в областта на спорта, изкуството и културата, социални контакти на различни групи от общността. Предлаганите от училището дейности и образователни услуги се основават на регулярни проучвания на образователните потребности и очаквания на учениците, родителите и общността.
3.5.	Портфолио на детето, ученика и учителя	Поддържат се портфолиа на ученици и на педагогическия персонал.
4.	Област: Управление на човешките ресурси	
4.1.	Планиране, подбор и развитие на персонала	Наличие на политики за подбор, назначаване, съкращаване, заплащане на труда на персонала; ВПОРЗ
4.2.	Текучество на персонала	Относителен дял, причини.
4.3.	Атестиране на персонала	Наличен механизъм, критерии за оценка.
4.4.	Квалификация - функционираща вътрешна система за повишаване на качеството на образованието и обучението в училището	Разработване на вътрешна система за вътрешна и външна квалификация, правила за участие; адаптация на новоназначени учители; картотекиране на квалификационната дейност
4.5.	Стимулиране на персонала за иновации и за създаване и популяризиране на добри практики	Насърчаване на новаторство, интерактивни методи на преподаване и учене; обмен на добри практики, партньорства
4.6.	Лидерство	Успешно разрешаване на конфликти, работа в условия на стрес и кризисни ситуации
5.	Област: Управление на финансовите материални ресурси	
5.1.	Управление на финансовите ресурси	Ефективно, законосъобразно и прозрачно планиране и управление на бюджета; система за финансово управление и контрол
5.2.	Материално-техническа база	Модернизиране на материално-техническата база; оборудване на кабинети, лаборатории и др.; снабденост с учебници, помагала, пособия, канцелария, интернет, софтуери
5.3.	Безопасни и здравословни условия на обучение, възпитание и труд	Осигурен пропускателен режим и здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд; пожарна безопасност; ремонтни дейност

Критерии по области на оценяване и показатели за измерване на постигнатото качество на образователния процес – педагогически специалисти в образователната институция

№ по ред	Наименование на критериите по области на оценяване	Показатели за измерване на равнището на постигнатото качество
1.	Област: Процес на обучение (преподаване и учене)	
1.1.	Планиране	Тематично разпределение на учебния материал, урочно планиране съобразно потребностите на учениците, гъвкавост при реструктуриране
1.2.	Предварителна подготовка	Анализ, планиране и мерки при входяща, изходяща диагностика и текущо оценяване; подготовка на разнообразни учебни материали
1.3.	Процес на преподаване	Ясна методическа структура, темп на работа, използване на подходящи методи и средства за обучение
1.4.	Диференциран подход на обучение	Работа с изоставащи и напреднали ученици
1.5.	Процес на учене (учебна дейност на учениците)	Осъществяване на обратна връзка, развитие на умения за самостоятелно, групово, индивидуално учене
1.6.	Учебна литература	Използване на различни източници на информация – учебници, глобална мрежа, литература, библиотека
2.	Област: Оценяване на учениците и проследяване на напредъка им	
2.1.	Оценяване и самооценяване	Ефективни и разнообразни форми на оценка, самооценка и взаимна оценка; мотивирани оценки, конкретни препоръки и насоки, ясни рецензии; ритмичност
2.2.	Домашна работа	Обем, честота; контрол, самоконтрол, корекция
2.3.	Резултати на учениците	Съизмеримост на вътрешно и външно оценяване; ръст на резултатите
2.4.	Постижения на учениците	Съпоставка на резултати, анализ на постиженията, постигнати резултати на състезания и конкурси
2.5.	Напредък на учениците	Системни дейности за постигане на напредък в обучението на всеки ученик; подготовка на деца с изяви дарби; портфолио на ученика
2.6.	Идентифициране на обучителни затруднения на учениците	Идентифициране на потребности и дефицити в обучението на учениците, реализиране на консултации, индивидуална допълнителна работа, лятна работа; портфолио на ученика
3.	Област: Взаимодействие и подкрепа	
3.1.	Подкрепа на образователното и личностно развитие на учениците, съобразно техните потребности и способности	Образователна подкрепа на всеки ученик – ученици със СОП, таланти и заложи, билингви, с обучителни затруднения; система за екипна работа с ученици реинтегрирани, след отпадане; относителен дял на сформирани екипи за личностна подкрепа

3.2.	Работа в мултидисциплинарен екип	Съдействие и екипна работа с други учители, педагогически съветник, социални работници, обществени възпитатели и др.
3.3.	Работа в толерантна среда	Ефективна работа независимо от различията в религиозно, етническо, социално-икономическо, културно и др. многообразие.
3.4.	Взаимоотношения и общуване между учители и ученици и между самите ученици	Обратна връзка, толерантност, партньорство
3.5.	Работа в конфликтни ситуации	Адекватна реакция при нарушения на дисциплината, допуснати неоснователни отсъствия, поведенчески прояви, конфликти и агресия
3.6.	Взаимодействие със социалната среда	Комуникация с родители; поддържа контакти със заинтересовани институции
3.7.	Работа в извънкласни и извънучилищни дейности	Работа по проекти, клубове, училищни партньорства
4.	Професионално развитие на учителя	
4.1.	Вътрешна квалификация на педагогическите специалисти	Участие във вътрешноучилищни форми на квалификация, работа в комисии, методически обединения, наставничество и др.
4.2.	Външна квалификация на педагогическите кадри	Участие в различни семинари, тренинги, форуми, практикуми и др.; обмен на добри практики; открити уроци; доклади, методически разработки и др.; придобиване на ПКС и друга допълнителна квалификация
4.3.	Кариерно развитие и израстване	Сертифициране, придобиване на нови компетентности, магистърски програми, следдипломни квалификации, мобилност, учебни визити и др.; кариерно развитие по вертикала и по хоризонтала
4.4.	Професионални цели и методически подходи на учителя	Изготвяне на професионално портфолио